

پناهندگی محمدعلی شاه قاجار به سفارت روس

پناهندگی محمدعلی شاه قاجار به سفارت روس در پی تصرف تهران توسط مشروطه طلبان (1288ش)

پناهندگی محمدعلی شاه قاجار به سفارت روس در پی تصرف تهران توسط مشروطه طلبان (1288ش)

محمدعلی شاه قاجار پس از به دست گرفتن قدرت، همواره از روس‌ها حمایت می‌کرد و آنان نیز به او کمک می‌کردند. در جریان به توپ بستن مجلس نیز، فرمانده قشون ایران را لیاخوف روسی برعهده داشت. از این رو، وقتی که آزادی خواهان تهران را فتح کردند، محمدعلی شاه خود را در برابر آنان ناتوان یافت و برای در امان ماندن از دست مشروطه طلبان، به سفارت روس پناه برد. لیاخوف روسی، فرمانده قزاقان که این موضوع را شنید، به حضور فرماندهان فاتح تهران رسید و شمشیر خود را به عنوان تسلیم، در مقابل آنان بر زمین نهاد. در ساعت چهار بعد از ظهر همان روزی که تهران فتح شد، جلسه مهمی با حضور پانصد تن از نمایندگان مجلس و بزرگان پایتخت و آزادی خواهان معروف در بهارستان منعقد گشت. این مجلس تاریخی که تحت عنوان «مجلس عالی فوق العاده»¹⁷¹؛ انعقاد یافت، محمدعلی شاه را که به سفارت روس پناه برده بود، از سلطنت مستعفی شناخت و پسر او سلطان احمد میرزا ولیعهد را به سمت شاهنشاهی ایران اعلام کرد. بدین ترتیب دروه اسبتداد صغیر که یک سال و بیست و دو روز به طول انجامیده بود به پایان رسید. محمدعلی شاه، مدت 57 روز در سفارت روس پناهنده بود و سرانجام او را به خواری از ایران راندند و از آن پس در بندر ادسا در کنار دریای سیاه در کشور روسیه مسکن گزید.